Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

Novinarski projekt – Uspješni ogledni primjeri djelovanja mladih u građanskom aktivizmu i građanskim udrugama u Hrvatskoj – 1. tekst – Aktivizam mladih u okviru „Mreže mladih Hrvatske“

Antun Brađašević · Friday, August 16th, 2024

Uvodno:

U slijedećih 5 tekstova pokušat ćemo vam što točnije, zanimljivije i sveobuhvatnije prikazati uspješne primjere djelovanja mladih u RH kroz segment građanskog društva odnosno rada u građanskim udrugama. Za pčetak bit će to prikaz rada Mreže mladih Hrvatske kao svojevrsne krovne organizacije, a nakon toga donosimo primjera rad nekih oglednih udruga iz Zagreba, Splita, Rijeke, Slavonskog Broda i Nove Gradiške.

Što je i čime se bave mladi u Mreži mladih Hrvatske?

U prvom tekstu ovo serijala bavit ćemo se radom nevladine organizacije „Mreža mladih Hrvatske“ a više o njima smo doznali od predsjednika **Marina Capana** i član Upravnog odbora **Dominika Omerovića**. Uz ostalo saznali smo kako djeluje participaciji mladih u političkom životu Hrvatske kroz aktivnosti ove udruge. Mreža mladih Hrvatske je savez 77 udruge mladih i za mlade na teritoriju Republike Hrvatske. Mreža mladih Hrvatske kao heterogena platforma programski povezuje raznorodne organizacije (zagovaračke, kulturne, ekološke, manjinske i sl.) kojima je u zajedničkom interesu razvijati politike za mlade, kako na nacionalnoj tako i na regionalnim/lokalnim razinama. Misija MMH je da zastupajući najveći broj organizacija mladih iza mlade bude snažan glas koji – umrežavanjem, zagovaranjem, informiranjem, neformalnim obrazovanjem, istraživanjem te suradnjom s tijelima javne vlasti, odgojno obrazovnim i znanstvenim institucijama, akterima civilnoga društva, društveno odgovornim poduzećima i medijima – zagovara potrebe i interese mladih osoba i stavlja ih na dnevni red društvenih rasprava. Njihova vizija je društvo koje odgovara na potrebe mladih, afirmira njihove potencijale te odluke donosi u ravnopravnom partnerstvu. Mreža razvija metode i institucije rada s mladima. Želja je poboljšati institucionalni okvir djelovanja radnika_ca s mladima i podržati implementaciju Bonskog procesa u Hrvatskoj.

mreža mladih hrvatske
croatian youth network

U našem hrvatskom nacionalnom kontekstu ne postoji kvalifikacija odnosno profesija osobe koja radi s mladima. To znači da u hrvatskom zakonodavstvu ne postoje standardi i kriteriji prema kojima bi se osoba smatrala youth workerom. Međutim, potreba za osnaživanjem i prepoznavanjem rada s mladima prepoznata je od relevantnih institucija na razini Europe, kao i od zajednice praktičara. U sklopu 3. Konvencije o radu s mladima izrađena je Deklaracija o radu s mladima "Putokazi za budućnost" u kojoj su navedene smjernice i prijedlozi za provedbu Europske agende za rad s mladima te je poslužila kao početni korak za implementaciju Agende, nazvane Bonskim procesom. Bonski proces pruža osnovu za jačanje rada s mladima kao posebnog područja politike i prakse u Europi te poziva na koordinirani pristup cjelokupne zajednice u razvoju rada s mladima. MMH predlaže uspostavljanje standarda zanimanja osoba rada s mladima i regulaciju rada s mladima sa specifičnim standardima struke koji su ujedno dovoljno fleksibilni da omogućuju da se na brz i efikasan način dođe do korisnika/ korisnica i odgovori na njihove potrebe. S druge strane, standard zanimanja bi otvorio put za prepoznavanje i vrednovanje prethodno stečenih kompetencija koje su osobe koje rade s mladima usvojile kroz praksu ili kroz pohađanje neformalnih programa obrazovanja za osobe koje rade s mladima. Kako bi se navedeno ostvarilo, ponovno naglašavaju važnost i nužnost razvoja formalnog i neformalnog obrazovanja osoba koje rade s mladima te procesa validacije prethodno stečenih kompetencija. Stvaranje kvalitetnog okvira za djelovanje radnika i radnica s mladima (youth workers) ključ je osiguranju da potencijali mladih u našem društvu budu prepoznati i realizirani. Ovdje posebno ističu važnost rada klubova, centara i info-centara za mlade. Mreža zagovara socijalna prava i demokratsku uključenost mladih u procese odlučivanja. Želja je poboljšati socijalna prava mladih, s posebnim naglaskom na uključivanje mladih u sve oblike i procese odlučivanja na svim razinama.

O ciljevima

U sklopu Strateškog plana MMH 2022-2024. kreirani su strateški ciljevi te specifični ciljevi. Prvi cilj se fokusira na socijalna prava mladih i uključenost mladih. Kroz godine bavljenja temama zapošljavanja i radničkih prava, pitanjima dostupnog i besplatnog javnog zdravstva, pristupačnog stanovanja te socijalnim politikama i uslugama, prepoznali_e smo važnost bavljenja socijalnim pravima mladih na sveobuhvatan način. Nije dovoljno samo naći posao, već on mora biti stabilan i kvalitetan. Nije dovoljno samo moći iznajmiti stan, već da se životom u njemu ostvaruju neka prava koja garantiraju sigurnost. Zbog toga se njihovo djelovanje proširilo i na bavljenje politikama tržišta rada, socijalnim politikama, stambenim politikama, zdravstvenim politikama, itd. Dio problema u pristupu mladih svojim pravima leži u tome što su isključeni iz procesa donošenja odluka. Od neposredne blizine, u svojim školama, klubovima ili radnom mjestu do razina svoje općine, svog grada i države. Usto je zabrinjavajuće što tijela državne uprave nerijetko odbijaju priznati Mrežu kao krovnu organizaciju i ključnog aktera u području mladih na razini Republike Hrvatske, dok potpuno netransparentno i nedemokratski u procese donošenja odluka uključuju vrijednosno odgovarajuće ili politički motivirane organizacije i pojedince. Mlade osobe moraju imati prohodan životni put od obrazovanja do osamostaljivanja.

Aktualni projekti MMH (radni nazivi)

Veliki projekt za mali Ilok, Dijalog EU-a s mladima, Mladi u kompasu, Borba za pravo na participaciju i reprezentativnost, Empowering youth and youth workers to recognize and respond to cyber violence by transgressing gender stereotypes (MEDUSA), ZABUM Voice, Blockchained Youth Work, How to score a Youth Goal, Zajednica u centru – društveno-kulturni centri kao prostori zajedništva i solidarnosti.

Nešto stariji projekti MMH:

The Melting Pot, I mene se pita! – glas Vijeća učenika u vrijeme COVID-19, Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske – prostori promjene, Reci pravu stvar na pravom mjestu, Gle što MOGU – Mladi odlučuju, govore i utječu, Kritična točka – poticanje kritičkog razmišljanja i aktivnog sudjelovanje mladih, 7 godina u EU – Što mladi imaju od toga?, Sudjelujem, aktiviram, kreiram u školi i zajednici.

Evo nekih zanimljivih stavova MMH o aktualnom političkom trenutku u RH

O izborima za Europski parlament

Mladi kandidati i kandidatkinje, na proteklim izborima za Eurpski parlament zajedno su osvojili ukupno 25.625 preferencijalnih glasova. Da su svi ti mladi kandidati "jedna osoba", bili bi peti po broju preferencijalnih glasova, odmah iza Plenkovića, Borzan, Bartulice i Picule" I što nam to govori? Mladi moraju sami stvarati „prostor" u politici, a kada ga stvore ili im se pruži prilika, to donosi rezultate. Tako smatraju u Mreži mladih Hrvatske, savezu 72 hrvatske udruge mladih i za mlade, koji osnažuje mlade za aktivnu i odgovornu društvenu participaciju te doprinosi razvoju visoko kvalitetnih politika za mlade, kao i cjelokupnom razvoju civilnog društva.Usprkos impresivnom broju glasova, niti jedna mlada osoba iz Hrvatske nažalost, nije dobila mandat u Europskom parlamentu. Ovaj podatak jasno pokazuje da, iako mladi imaju podršku birača, još uvijek postoji barijera koja ih sprječava da u potpunosti sudjeluju u donošenju odluka, smatraju dalje u Mreži mladih Hrvatske u kojoj su i u susret hrvatskim parlamentarnim izborima prije nekoliko mjeseci napravili analize izbornih programa hrvatskih političkih stranaka koje su potvrdile da mladi i njihove potrebe nisu u fokusu mainstream hrvatske politike. Stranke ne prepoznaju politički potencijal mladih, s njima ne komuniciraju niti ističu sadržaje koje su bitni za mlade. Čini se kao da hrvatska mainstream politika mlade sustavno marginalizira.

Evo zašto su u veljači ove godine zatražili očitovanje Ustavnog suda

Zakon o savjetima mladih jedini je zakonski akt koji mladim ljudima otvara prostor za aktivno sudjelovanje u donošenju odluka u mjestima u kojima žive. Mreža mladih Hrvatske i 44 oporbena saborska zastupnika predali su 24. veljače 2024. god. Ustavnom sudu zahtjev za ocjenom ustavnosti izmjena Zakona o savjetima mladih jer, tvrde, krši načelo autonomije lokalne i regionalne samouprave i zatvara mladima prostor za političku participaciju. Prema izmjenama Zakona o savjetima mladih iz srpnja prošle godine, nacionalni savjet mladih dobio je zakonske ovlasti da koordinira rad svih gradskih i županijskih savjeta te time predstavlja sve mlade ljude u Hrvatskoj, rekla je po"Postavljanje nacionalnog tijela kao nadređenog svim lokalnim savjetima mladih nije u skladu s načelima autonomije lokalne i regionalne samouprave", upozorila je na konferenciji za medije u Saboru. Zbog toga je MMH, organizacija koja okuplja 77 članica, predala Ustavnom sudu zahtjev za ocjenom ustavnosti izmjena tog zakona. Osim što nacionalni savjet mladih oduzima savjetima na lokalnoj razini njihovu autonomiju, riječ je o nereprezentativnom tijelu, s obzirom na to da 15 od 20 članova dolazi iz HDZ-a, dodala je potpredsjednica Mreže mladih Hrvatske (MMH) Sara Sušanj. To nije participacija mladih, tako se zatvaraju vrata mladima koji nisu u podmlacima političkih stranaka. Nećemo mirno gledati kako se mladima oduzima glas i kako participacija mladih postaje ekskluzivan klub za članove podmladaka političkih stranaka", naglasila je potpredsjednica MMH. Iz MMH poručuju da je Zakon o savjetima mladih jedini zakonski akt koji mladim ljudima otvara prostor za aktivno sudjelovanje u donošenju odluka u mjestima u kojima žive, a koje ih se tiču. Zbog tog je on vro važan te očekuju od Ustavnog suda da donese odluku u skladu s načelima

pravne sigurnosti i demokracije.

Zanimljiva inicijatva – Ne pričajte o mladima bez mladih!

Povodom Međunarodnog dana mladih, Mreža mladih Hrvatske (MMH) predstavila je publikaciju pod nazivom "Izbori 2024: Ima li (tu) mjesta za mlade?". U publikaciji se otkrivaju podaci i činjenice o uključenosti mladih u demokratske procese i pruža uvid u trenutne političke trendove i potrebe mladih. Najvažnije, sadrži preporuke koje je nužno provesti ako želimo smanjiti apatiju mladih prema demokratskom djelovanju i omogućiti im stvaranje perspektive koja će ih motivirati da ostanu i razviju život u Hrvatskoj. – Ne razmišljajući o mladima, ne brinemo niti o našoj sadašnjosti niti o našoj budućnosti. Potrebe i izazovi s kojima se mladi suočavaju dugogodišnja su tematika za koju se treba boriti da dođe na dnevni red društvenih rasprava danas, a ne sutra, jer sutra će biti kasno – poručuju iz MMH. Upozoravaju i da mladi nemaju ulogu u predstavničkoj demokraciji kao drugi građani te ističu problem niske političke participacije mladih. Kao rješenja nude sedam preporuka: uvođenje kvota za mlade unutar stranačkih struktura, osvještavanje važnosti participacije mladih, snižavanje dobne granice za glasanje na 16 godina, vraćanje predmeta Politika i gospodarstvo (PiG) u srednje strukovne škole, promocija participativnog budžetiranja u lokalnim zajednicama, jačanje neovisnosti Savjeta mladih i poticanje njihovog osnivanja te razvijanje strategija za zaštitu mladih kandidata i kandidatkinja od govora mržnje na društvenim mrežama. – Donositelji odluka i drugi ključni dionici trebaju biti svjesni da bez strukturiranog dijaloga s mladima na svim razinama, koristeći postojeće mehanizme (vijeća učenika, savjete mladih, studentske zborove, info centre, udruge mladih i za mlade, pomlatke političkih strana itd.) ne mogu donositi politike za mlade koje će biti zadovoljavajuće i uspješne te prihvaćene širokim rukama – naveli su u zaključku objave na mmh.hr.

U kolovozu ove godine kritizirali političke stranke, ali i institucije: Uputili im sedam važnih zahtjeva

Predložili su i elaborirali sedam prijedloga koji bi trebali riješiti ove probleme. Točnije potaknuli mlade da se više angažiraju u politici i društvu, ali i omogućile starijima da ih shvate ozbiljnije i daju im veće mogućnosti djelovanja: 1. Uvođenje kvota za mlade unutar stranačkih struktura, 2.Snižavanje dobne granice za glasanje na 16 godina, 3. Razvijanje strategija za zaštitu mladih kandidata/kinja od govora mržnje na društvenim mrežama, 4. Promocija participativnog budžetiranja u lokalnim zajednicama, 5. Jačanje neovisnosti Savjeta mladih i poticanje njihovog osnivanja, 6. Povratak predmeta Politika i gospodarstvo (PiG) u strukovne škole, 7. Osvještavanje važnosti participacije mladih.

Zašto to traže?

Nakon izbora prvo za Sabor a potom i EU parlament, Mreža mladih Hrvatske (MMH) izražavala je nezadovoljstvo zbog toga što mladi ljudi nisu ni u jedan ni u drugi parlament. No, povodom Međunarodnog dana mladih detaljnije su predstavili koliko političari u Hrvatskoj ustvari zanemaruju mlade. Mladi su na listama samo žetoni stranaka: 'Dobili su zavidan broj preferencijalnih glasova' U svojoj publikaciji 'Ima li (tu) mjesta za mlade', proveli su opsežnu analizu u kojoj su se bavili s deset glavnih političkih stranaka i koalicija. Sve u svemu, MMH je ustvrdio da su mladi prepoznati kao segment društva, ali specifični problemi koji ih muče nisu dovoljno istaknuti u stranačkim programima. Kao probleme mladih, MMH je u svojoj analizi istaknuo visoku stopu nezaposlenosti, nedostatak priuštivog stanovanja te ograničene mogućnosti za participaciju u političkim procesima. Većina stranaka nije posvetile zasebne poglavlje svojih programa mladima, itd.

Autor : Antun Brađašević

Novinarski projekt – Uspješni ogledni primjeri djelovanja mladih u građanskom aktivizmu i građanskim udrugama u Hrvatskoj – financijski podržava Agencija za elektroničke medije sredstvima za 2024. godinu.

This entry was posted on Friday, August 16th, 2024 at 10:52 pm and is filed under Nekategorizirano You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Responses are currently closed, but you can trackback from your own site.